

Finansdepartementet
v/JanBjørland
Postboks 8008 Dep
0030 Oslo

U.off. offl. § 13, forvaltningsloven § 13

Høring - forslag til bestemmelser om land-for-land rapportering

Vi viser til Finansdepartementets brev av 7. desember d.å. vedr. forslag til bestemmelser om land-for-land rapportering. Videre vil vi vise til Skattedirektoratets brev til Finansdepartementet av 26. august 2011 om samme forhold.

Direktoratet er i utgangspunktet positive til innføring av land-for-land rapportering (LFL) i Norge, idet ordningen kan bidra til Skatteetatens arbeid med å kunne fastsette korrekt skatt- og avgift ved grenseoverskridende virksomheter. Spørsmålet er om Norge tar utgangspunkt i Dodd- Franck Act i USA og forslag fra EU-kommisjonen eller om departementet vurderer implementering av ordningen uavhengig av disse to. Vi har registrert at Publish What You Pay (PWYP) Norge har vært en pådriver for LFL-rapportering i Norge. I den forbindelse har organisasjonen foreslått en utvidet land-for-land rapporteringsplikt for store selskaper innen utvinningsindustrien og skogsindustrien i naturressurs rike utviklingsland.

Innledningsvis bør vi se på hensikten bak vurdering av land-for-land rapportering i Norge og internasjonalt. Når loven i USA og forslaget fra EU-kommisjonen vil innføre rapporteringsplikt for betalinger fra store selskaper innen utvinningsindustrien og skogsindustrien til de enkelte myndigheter i utviklingsland, er det naturlig å forstå at ordningen sikter på å sikre utviklingslandenes interesser. Utviklingslandenes interesser vil etter direktoratets mening omfatte sikring av korrekt skattefundament, kapitalbase og at pengene kommer befolkningens nytte. Dette utgangspunktet er da fundamentert i en bistandsmessig tankegang. Oversikt over store selskapers betaling for utvinning av naturressurser til de enkelte lands myndigheter, vil til en viss grad sikre interesser for naturressursrike utviklingsland. Derimot vil en utvidet rapporteringsplikt, inkludert opplysninger om betalingsstrøm, inntekter, kostnader, investeringer og innsatsfaktorer pr land være til nytte for et hvert land, herunder også utviklet land som Norge gjennom sikring av korrekte skattefundamenter og et transparent samfunn forøvrig.

I den videre gjennomgang av saken vil direktoratet vurdere land-for-land ordningen i forhold til Skatteetatens arbeid, herunder etatens pågående arbeid med transferprising og satsingen rettet mot skatteparadiser.

Hvem blir omfattet av land-for-land rapporteringen?

EU-kommisjonens forslag går ut på at de store foretak som driver utvinning av olje- og naturressurser, herunder skogsindustri i utviklingsland skal rapportere utbetalinger til regjeringer i enkelte land på en årlig basis.

Det er verdt å notere at kun betalinger til regjeringer skal omfattes av rapporteringsplikten. Dersom et foretak dekker utgifter til veldedelige formål for lokalsamfunnet og evt. betaling til organisasjoner, grupper og enkeltpersoner i utvinningslandet vil disse ikke bli omfattet av ordningen. Med betaling til regjeringer menes det både kontantutbetalinger og naturalytelser (varer og tjenester).

Ut fra et skatte- og avgiftsmessig utgangspunkt bør ordningen etter direktoratets mening ikke begrenses til store selskaper innen utvinningsindustrien og skogsindustrien. Ordningen bør derimot inkludere alle sektorer – selv om utvinningsindustrier utgjør den største delen av utenlandske investeringer i utviklingsland.

Hvilke opplysninger skal omfattes av land til land rapporteringen?

For å kunne ta stilling til rapporteringspliktiges muligheter til å fremskaffe nødvendig dokumentasjon/opplysninger i forbindelse med innføring av LFL-rapporteringsplikt i Norge bør en se på hvilke opplysninger som omfattes av ordningen. Som nevnt foran vil loven i USA og forslaget fra EU-kommisjonen pålegge foretakene å rapportere kun utbetalinger til regjeringer i det enkelte land, mens PWYP foreslår en utvidet rapporteringsplikt. Uti fra det som fremkommer av loven i USA, forslagene fra EU-kommisjonen og PWYP Norge mener direktoratet følgende elementer bør omfattes av denne tilleggs-rapporteringsplikten i Norge;

- Rapporteringen bør starte med en kort beskrivelse av foretakenes aktiviteter/virksomheter i enkelte naturressursrike utviklingsland, herunder omfanget av virksomheten, foretaksform (selskap, filial eller prosjekt etc). I tillegg bør det opplyses hvordan og hvorvidt aktivitetene i det enkelte utviklingsland henger sammen med resten av foretaket/gruppen og hva disse enhetene bidrar til i konsernets totale verdiskapning.
- En spesifisert oversikt over innsatsfaktorer, inntekter og kostnader i det enkelte land. I tillegg bør det opplyses om selskapenes eierstruktur og organisering og hvilke navn de opererer med i de ulike land.
- Utvinningsmengde og omsetningsverdi pr regnskapsrapportering vil også være avgjørende for å kunne vurdere armlengdespris vedr interne kjøp- og salg av varer og tjenester mellom virksomheter i det enkelte utviklingsland og konsernselskaper.
- Hva betales til de enkelte lands regjeringer i form av skatter og avgifter, toll, royalties og lisenser mm.? Det betyr betalingsstrømmer til og fra konsernselskaper i det aktuelle land, herunder gruppeselskaper innenfor og utenfor samme jurisdiksjonen bør fremgå av den nye rapporteringsplikten. I tillegg bør selskapene rapportere hvor mye de overfører fra det enkelte utviklingsland og til hvilke land midlene overføres (inkludert foretakenes overføringer til

skatteparadiser). Dette vil være et godt bidrag i forbindelse med Skatteetatens satsingen rettet mot skatteparadiser.

- Betaling i form av naturalytelser (varer og tjenester) skal også rapporteres med type betaling, mengde og verdi på overføringstidspunktet.

En god del av disse opplysningene er sentrale for selskapenes regnskapsrapportering og pliktige rapporteringer til myndigheter og øvrige organer. Opplysningene er også avgjørende for å kunne etterkomme krav fra skattemyndighetene i forbindelse med selvangivelsesplikt, herunder selskapenes pliktig beskrivelse av hvordan prisen for interne transaksjoner fastsettes.

Finnes de nødvendige opplysninger i foretakenes eksisterende informasjons- og regnskapssystemer?

Ved siden rapporteringsplikt til offentlige myndigheter, herunder Skatteetaten har selskapene behov for omfattende informasjon knyttet til strategisk arbeid, virksomhetsstyring, lønnsomhetsvurdering, skatteplanlegging, og styring av selskapet for øvrig. Vesentlig informasjon, inkludert det som er nødvendige for regnskapet og offentlige rapporteringer, registreres løpende i selskapets/konsernets database og regnskapssystemer.

Opplysninger som foreslås rapportert i forbindelse med land-for-land rapportering vil etter direktoratets mening ligge innenfor/nært selskapenes eksisterende informasjons – og regnskapssystem. Det er mulig at opplysningene lagres i et annet format og ikke er tilrettelagt for land-for-land rapportering. Vurderingsmomenter i dette tilfelle vil blant annet være ressursbehov for spesifisering og tilrettelegging av basisopplysninger fra selskapene informasjonssystem for å kunne etterleve kravet til den utvidede rapporteringsplikten.

Det kan også tenkes at enkelte jurisdiksjoner hvor selskapene opererer, ikke stiller strengere krav til regnskapsføring og rapportering, og at selskapene heller ikke har skatteplikt til disse jurisdiksjonene. Likevel skal datterselskaper eller faste driftssteder/prosjekter i utviklingslandene styres av konsernselskaper/enheter fra en annen jurisdiksjon med skatteplikt, regnskaps- og rapporteringsplikt. I forhold til regnskapsrapportering plikter foretakene å konsolidere samtlige gruppeselskaper/virksomheter i konsernet og herunder foretakets etableringer i utviklingsland. Da er det naturlig å anta at opplysninger om utvinning av naturressuser og mineraler blir lagret hos morselskapet/gruppeselskapet i et annen skattejurisdiksjon som styrer aktiviteten i dette utviklingslandet.

Kost-nytte aspektet er et naturlig utgangspunkt ved vurdering av ordningen. Det er verdt å nevne at foretak som har interne kjøp og salg plikter å levere RF-1123 som et vedlegg til selvangivelse. Regnskapsloven § 7-34 pålegger noteplikt til store foretak innen utvinnig av petroleum, kraftproduksjon med mer. Selskaper som driver aktivitet innen utvinnig av olje- og gass inngår vanligvis Product Sharing Agreement med enkelte lands myndigheter. Avtalen regulerer blant annet fordeling av andeler fra virksomheten, betaling og hvilke kostnader som kan de få dekket etc. I tillegg må selskaper informere børsen, i USA 20-F skjema som krever omfattende informasjon.

Likevel er det mulig at enkelte selskaper må foreta betydelig systemendring i forbindelse med innføring av utvidet rapporteringsplikt. Erfaringsmessig kan en si at de fleste børsnoterte selskaper i Norge har etablert gode corporate governance rutiner basert på omfattende opplysninger, herunder opplysninger om grenseoverskridende virksomheter.

Uti fra ovennevnte mener direktoratet at opplysninger som er nødvendig for land-for-land rapporteringen ligger nært informasjon som er nødvendig for selskapenes årsrapport, inkludert regnskap- og offentlige rapportering. I tillegg bør en se på informasjonsbehovet ethvert selskap har i forhold til eierstyring og forretningsmessige vurderinger. Derfor mener direktoratet at eventuelle utgifter til systemendring/tilpasning i forbindelse med land-for-land rapportering for enkelte store foretak i Norge vil ligge på et moderat nivå.

Hvor skal endringsforslagene hjemles?

Forslaget fra EU går på inkorporering av utvidet rapporteringsplikt inn i regnskapslovgivningen. Direktoratet mener også det er fornuftig å hjemle bestemmelser knyttet til land-for-land rapportering i regnskapslovgivningen, hvor foretakenes årsberetning også er inkludert.

Evt. overvåking og konsekvenser for manglende etterlevelse

Dersom Finansdepartementet bestemmer seg for innføring av land for land rapportering i Norge vil det være naturlig å overvåke foretakenes etterlevelse av ordningen. Foretakene bør etter direktoratets mening få konsekvenser av manglende etterlevelse av land-for-land rapporteringsplikten.

Avslutningsvis vil direktoratet si at en utvidet land- land rapporteringsplikt vil bidra til Skatteetatens arbeid med å fastsette korrekt skatt- og avgift og etatens kontrollvirksomhet. Norges interesser (inkludert norske næringsliv) vil være mest tjent med dersom innføring av land-for-land rapporteringen i Norge skjer sammen med eller i forståelse med EU-landene. En utvidet rapporteringsplikt kun for norske utvinningselskaper vil ha en begrenset nytteverdi.

Med vennlig hilsen

Henry Larsen
Underdirektør

Skattedirektoratet
Regionavdelingen